

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Морошкіна Г.Ф.
(ініціали та прізвище)
серпень 2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи аналізу тексту та дискурсу

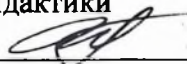
підготовки магістра
денної та заочної форм здобуття освіти

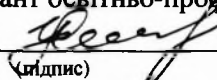
освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)
предметної спеціальності 035.041 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»
спеціальності 035 «Філологія
галузі знань 03 «Гуманітарні науки»

ВИКЛАДАЧ: д.філол.н., доцент, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики Веремчук Е. О.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри англійської філології та
лінгводидактики

Протокол №1 від “29” серпня 2024 р.
Завідувач кафедри англійської філології та
лінгводидактики

(підпис) Нагноска Н.О.
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Шама І.М.
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

Веремчук Е. О.

E-mail: eldar.veremchuk@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: Веремчук Ельдар

Телефон: +380689925151

Інші засоби зв'язку: Viber, WhatsApp, Telegram +380689925151

Кафедра: кафедра англійської філології та лінгводидактики, ІІ корпус ЗНУ, вул. Жуковського 66 а.

1. Опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Основи аналізу тексту та дискурсу» – забезпечення засвоєння теоретичних знань з лінгвістичної галузі «Дискурсологія», ознайомлення здобувачів із сучасними тенденціями аналізу тексту/дискурсу, та формування відповідних компетентностей. Курс «Основи аналізу тексту та дискурсу» покликаний простежити зв'язок дійсності, тексту та дискурсу як взаємопов'язаних складових комунікації, передбачає розгляд питання дискурсотворення/текстотворення і текстосприйняття. Він пов'язаний із такими фундаментальними філологічними дисциплінами як «Жанри і стилі» і «Комунікативні стратегії».

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	4	4
Практичні заняття	4 год.	4 год.
Самостійна робота	82 год.	82 год.
Консультації	Ср. 14.30-15.50 https://us02web.zoom.us/j/5182913668?pwd=RVpkb0ZYQzRab2UrcVp2eWRyMW5sZz09	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=830	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<p>Курс передбачає формування наступних компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки, проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог. - ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. - ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово - ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. - З 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою. - ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. - СК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. - СК 4. Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію та мовну політику. - СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. - СК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів. 	<p>-загальнонаукові методи аналізу, синтезу, індукції, дедукції;</p> <p>-метод анталітичного читання;</p> <p>-метод лінгвостилістичного аналізу</p> <p>-метод семантичного аналізу</p> <p>-метод критичного осмислення та інтерпретації тексту.</p>	<p>-термінологічний диктант;</p> <p>-тестування;</p> <p>-усне опитування;</p> <p>-письмове опитування;</p> <p>-доповідь;</p> <p>-груповий проєкт</p>

<p>У результаті успішного завершення курсу студент досягне наступних програмних результатів:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. - ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів. - ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами. - ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації). - ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів. - ПРН 23. Володіти принципами міжкультурної комунікації; здійснювати міжкультурну комунікацію засобами мовленнєвої та немовленнєвої поведінки носіїв мови у певних ситуаціях спілкування з метою досягнення взаєморозуміння згідно із соціальним статусом та соціальною роллю комунікантів. 		
---	--	--

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Методологічні підходи до дискурс-аналізу.

Теоретичні передумови виникнення дискурсології як науки. Наукова парадигма як основний методологічний інструмент аналізу дискурсу. Сучасні методи дослідження.

Змістовий модуль 2

Дискурс як породження реальної комунікації.

Основні дискурс-моделі. Визначальні чинники дискурсотворення. Комуніканти як складники дискурсу, їхні типи і структура свідомості. Контекст і конситуація.

Змістовий модуль 3

Формування і розвиток лінгвістики тексту.

Передумови формування лінгвістики тексту. Напрями розвитку лінгвістики тексту: структурно-граматичний, семантичний, комунікативно-прагматичний, семіотичний, когнітивний.

Змістовий модуль 4

Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження.

Основні текстові категорії. Основні текстові категорії: зв'язність, дискретність, цілісність, інформативність, емотивність, аксіологічність, континуум, референціальність, антропоцентричність, інтертекстуальність.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид зайнять	Назва теми	Кількість годин з/дист. ф.	Згідно з розкладом
Лекційне	Методологічні підходи до дискурс-аналізу Теоретичні передумови виникнення дискурсології як науки. Наукова парадигма як основний методологічний інструмент аналізу дискурсу. Сучасні методи дослідження.	2	1 раз на тиждень
Практичне	Дискурс як породження реальної комунікації Основні дискурс-моделі. Визначальні чинники дискурсотворення. Комуніканти як складники дискурсу, їхні типи і структура свідомості. Контекст і конситуація.	2	1 раз на тиждень
Лекційне	Передумови формування лінгвістики тексту. Напрями розвитку лінгвістики тексту: структурно-граматичний, семантичний, комунікативно-прагматичний, семіотичний, когнітивний	2	1 раз на тиждень
Практичне	Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження. Основні текстові категорії. Основні текстові категорії: зв'язність, дискретність, цілісність, інформативність, емотивність, аксіологічність, континуум, референціальність, антропоцентричність, інтертекстуальність.	2	1 раз на тиждень

5. Види і зміст контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання		Усього балів
1	Письмовий	Термінологічний диктант	Кількість питань – 15. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.		15
2	Усний	Усна відповідь та дискусія	Усна відповідь 10 балів, доповнення - 5 балів		15
3	Письмовий	Термінологічний диктант	Кількість питань – 15. Правильна відповідь оцінюється у 1 бал.		15
4	Усний	Усна відповідь та дискусія	Усна відповідь 10 балів, доповнення - 5 балів		15
Підсумковий контроль	ІДЗ	Усна доповідь	Повнота розкриття всіх пунктів – 3 бали за кожен пункт		20
	Залік	Усна відповідь	Відповідь на питання білету – 10 балів за 1 питання (всього 2 питання)		20

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : Видавничий центр «Академія», 2009. 375 с.
2. Загнітко А. Основи дискурсології : науково-навчальне видання. Донецьк : ДонНУ, 2008. 194с.
3. Селіванова О.О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). Київ : Український фітосоціологічний центр, 1999. 148 с.
4. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність: монографія. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2002. 392 с.
5. Яворська Г.М. Прескриптивна лінгвістика як дискурс. Мова, культура, влада. Київ : Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні, 2000. 286 с.

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У разі відсутності студента на занятті за наявності документально підтвердженої поважної причини студент має право відпрацювати пропущене зайняття на консультації, попередньо узгодивши це з викладачем.

Політика академічної доброчесності

Студент має дотримуватися принципів академічної доброчесності та уникати випадків використання текстів, авторство яких належить іншим особам, або тих, які були згенеровані штучним інтелектом, включаючи Chat GPT і Copilot, під час власних усних та письмових відповідей.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yeds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних

ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>